Oświadczenie złożone przez senatorów Piotra Zientarskiego, Grażynę Sztark i Jana Rulewskiego na 60. posiedzeniu Senatu w dniu 16 maja 2018 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

Szanowny Panie Premierze!

Oświadczenie dotyczy sprawy 25 milionów zł dotacji z Ministerstwa Sprawiedliwości dla CBA.

CBA jest zgodnie z ustawą służbą specjalną do spraw zwalczania korupcji w życiu publicznym i gospodarczym, w szczególności w instytucjach państwowych, samorządowych. Jego działalność powinna być całkowicie niezależna od innych, kontrolowanych organów administracji. Działalność CBA finansowana jest z budżetu państwa, a wysokość budżetu określona jest w ustawie budżetowej przyjmowanej przez parlament, w części 56 „Centralne Biuro Antykorupcyjne". Instytucją tą kieruje szef, który jest centralnym organem administracji rządowej nadzorowanym przez prezesa Rady Ministrów.

Tymczasem w odpowiedzi na oświadczenie senatorów RP z 19 października 2017 r. skierowane do ministra sprawiedliwości i zawierające prośbę o przedstawienie listy podmiotów i organizacji, które otrzymały dofinansowanie ze środków Funduszu Sprawiedliwości – Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej, wraz z wysokością dofinansowania znalazła się informacja o zawarciu umowy z 29 września 2017 r. na realizację zadań z Funduszu Sprawiedliwości na kwotę 25 milionów zł z CBA. Uzasadnienie zawiera ogólne stwierdzenie o przeznaczeniu środków na cele przeciwdziałania przestępczości przez jednostki sektora finansów publicznych.

Pragniemy zwrócić uwagę na fakt, że Fundusz Sprawiedliwości – Fundusz Pomocy Poszkodowanym i Pomocy Postpenitencjarnej jest państwowym funduszem celowym, tworzonym zresztą przecież w tej Izbie, ukierunkowanym na pomoc pokrzywdzonym i świadkom, przeciwdziałanie przestępczości oraz pomoc postpenitencjarną, którego dysponentem jest minister sprawiedliwości. W 2017 r. łączna suma dotacji dla wszystkich organizacji pozarządowych zajmujących się pomocą poszkodowanym wyniosła nieco ponad 16 milionów zł, o wiele mniej niż kwota na rzecz CBA.

W informacji o wynikach działalności CBA w 2017 r. przesłanej do Senatu 30 marca przez szefa CBA nie ma żadnej wzmianki o wymienionej umowie z Ministerstwem Sprawiedliwości. W ustawie budżetowej na 2017 r. na część 56 dotyczącą CBA została przyznana kwota 158,1 miliona zł. Kwota 25 milionów zł z Ministerstwa Sprawiedliwości to ogromna kwota w stosunku do budżetu CBA. Informacji o tej umowie nie ma także na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Szanowny Panie Premierze, w obszarach tematycznych postępowań przygotowawczych wszczętych przez CBA obszar wymiaru sprawiedliwości zajmuje czołowe miejsce. Sensem istnienia służby antykorupcyjnej jest jej pełna niezależność. Nie może być ona uwikłana w żadne relacje finansowe. Czy umowa zawarta z Ministerstwem Sprawiedliwości nie narusza tych zasad i pozwala na kontrolowanie np. nieprawidłowości w dysponowaniu środkami Funduszu Sprawiedliwości, który opiewa na kwotę ponad 270 milionów zł?

Prosimy również o odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy Pan Premier jako osoba nadzorująca szefa CBA miał wiedzę o tej umowie i wyraził zgodę na jej zawarcie?

2. Czy środki finansowe z Ministerstwa Sprawiedliwości zostały przekazane do CBA? Jeśli tak, to w jakich terminach i w jakiej wysokości?

3. Na jaką działalność statutową CBA wymienioną w art. 2 ustawy o CBA zostaną przeznaczone te środki? Kto będzie kontrolował ich wydatkowanie?

4. Dlaczego w informacji o działalności CBA w 2017 r. oraz na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości nie zostały umieszczone informacje o zawartej umowie?

5. Czy jakiekolwiek inne organy administracji rządowej zawarły umowy finansowe z CBA lub przekazały środki na rzecz CBA?

Prosimy również o ocenę faktu, iż na koncie Funduszu Sprawiedliwości suma środków zgromadzonych 30 listopada 2017 r. wynosiła 270 milionów zł, a na rzecz organizacji zajmujących się pomocą przeznaczono nieco ponad 16 milionów zł. Czy te środki mają być gromadzone, czy też mają służyć osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstw?

Jednocześnie na podstawie art. 19 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora prosimy o przesłanie, wraz z odpowiedzią, umowy z dnia 29 września 2017 r. pomiędzy CBA a dysponentem Funduszu Sprawiedliwości.

Piotr Zientarski
Grażyna Sztark
Jan Rulewski